

NAVETTARASTIT

12.-13.4.2018 Nurmes

Pro Navetta-hanke

PRO
Agria
O

Valio
Osuuskunta
ItäMaito

MAITOMAA
LAITUMELLA JO VUODESTA 1915

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

11JÄRJESTE

Mikä on Pro Navetta-hanke?

- Hankepäällikkö, Perttu Kattainen (rak-ins AMK)
- Hankkeen kesto 1.4.2016 – 31.5.2018
- Tarkoituksena helpottaa ja vauhdittaa maitotilojen investointeja.
- Selvittää erilaisia mahdollisuuksia rakentaa edullisemmin
- Järjestää koulutusmatkoja, koulutustilaisuuksia, oppimisnavetta-pienryhmiä investoinneista kiinnostuneille.
- Mukana 98 maitotilaa
- Tilakäynti ja kustannusarvio tehty noin 60 tilalle
- Tutustumismatkoja ja koulutuspäiviä.(yht 200 asiakaskontaktia)

PRO
Agria

Mitä hankkeessa on tehty?:

- Onnistuneiden investointien kartoitus
- Talouden -ja tuotannon seurantaväline
- Maakunnallinen investointinäköymä
- Maitotilan investointipolku

PRO
Agria
S

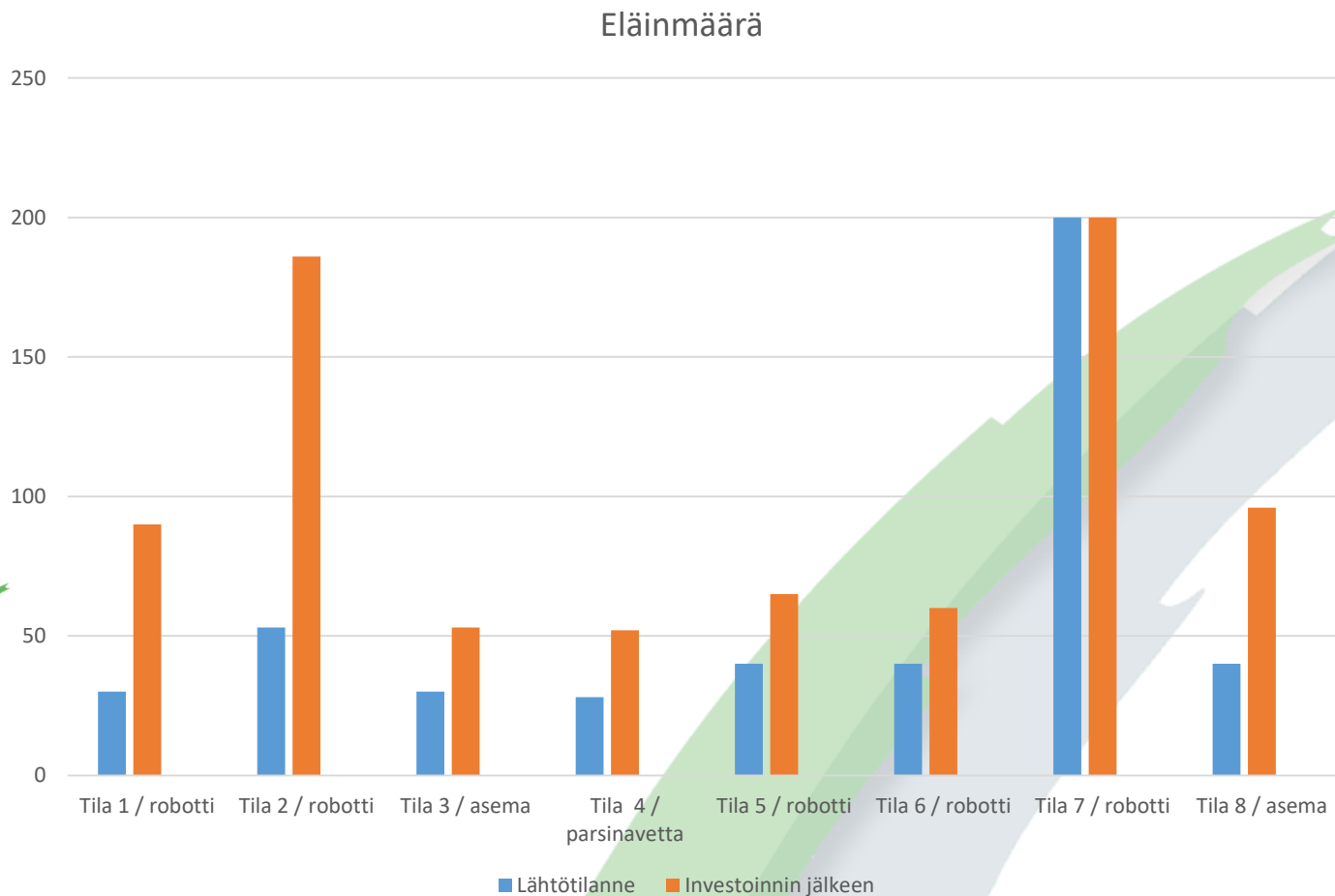

Onnistuneiden investointien kartoitus:

- Haastateltu kahdeksan lähtökohtaisesti hyvin mennyttä hanketta.
- Selvitetty onnistumisten taustoja.

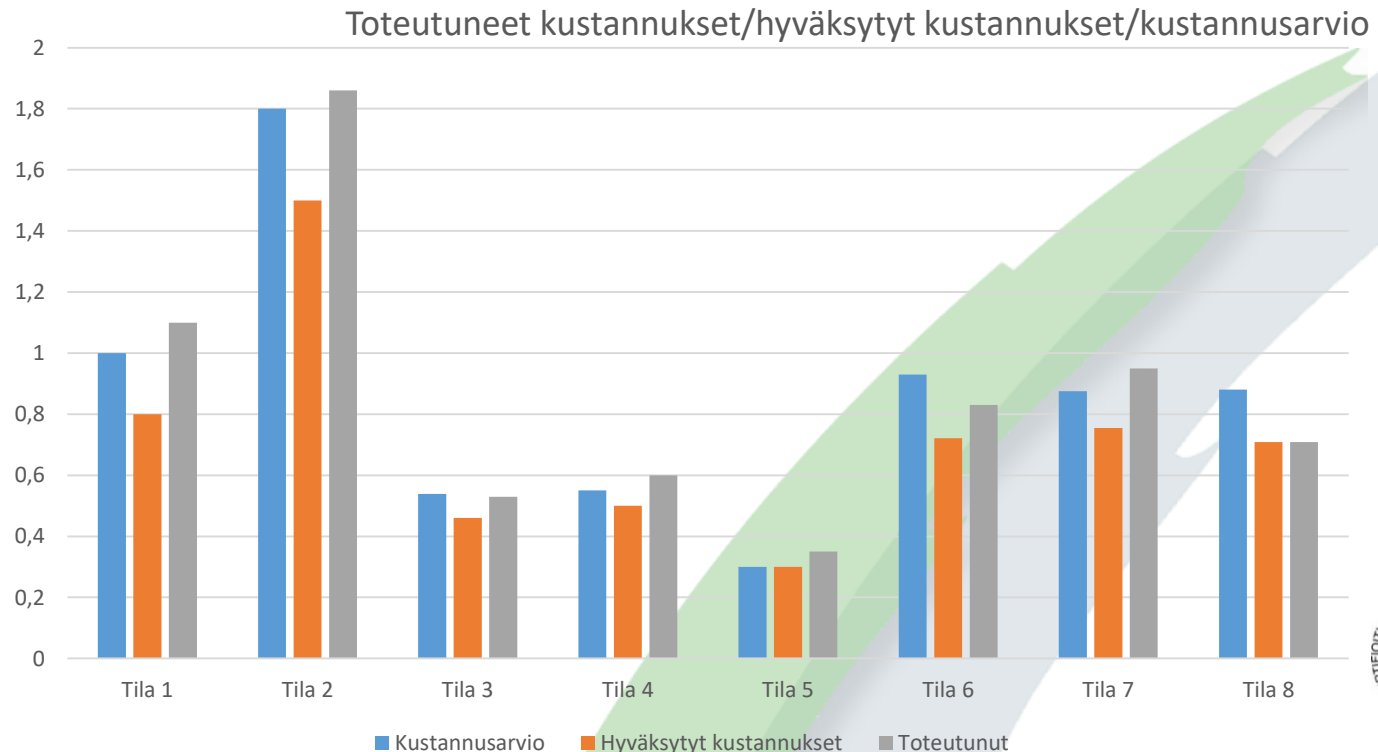
Tulokset:

- Lehmämäärä kasvoi 23-133 lehmällä

Tulokset:

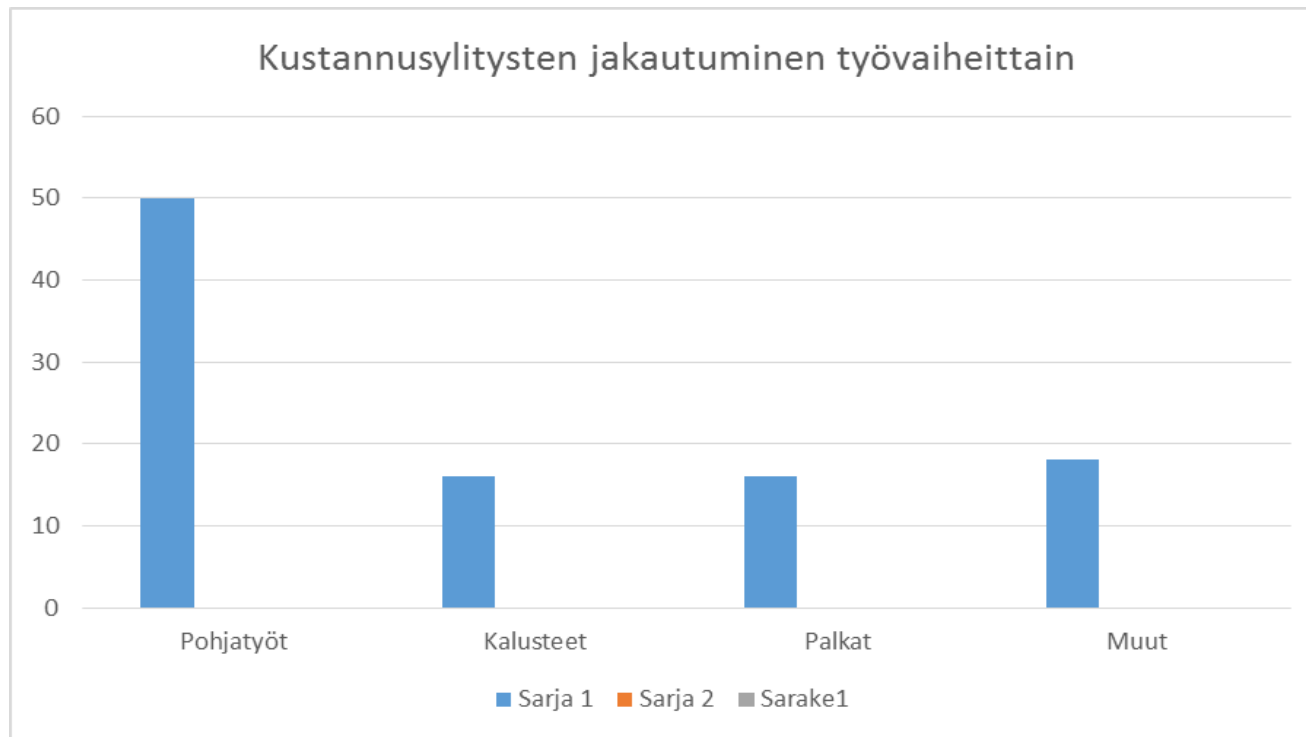
- Kustannusarvio alittui kolmella tilalla, muiden ylitykset maltillisia, mutta isoin ylitys 10% → 100 000€. Isoin alitus oli 170 000€
- Keskimäärin kustannusylitykset olleet alalla jopa 30%
- Yksi tila pääsi hyväksyttäviin yksikustannuksiin, muut ylittivät sen noin 20%.

Tulokset:

Kustannusylitysten syyt:

- Piirustusvirhe → pohjatyöt ylittyi
- Rakennuspaikan muuttuminen → Tiestö ja pohjatyöt ylittyi
- Ympäristöluvan vaatimukset →
- Aikataulun venyminen → palkkakustannukset nousivat

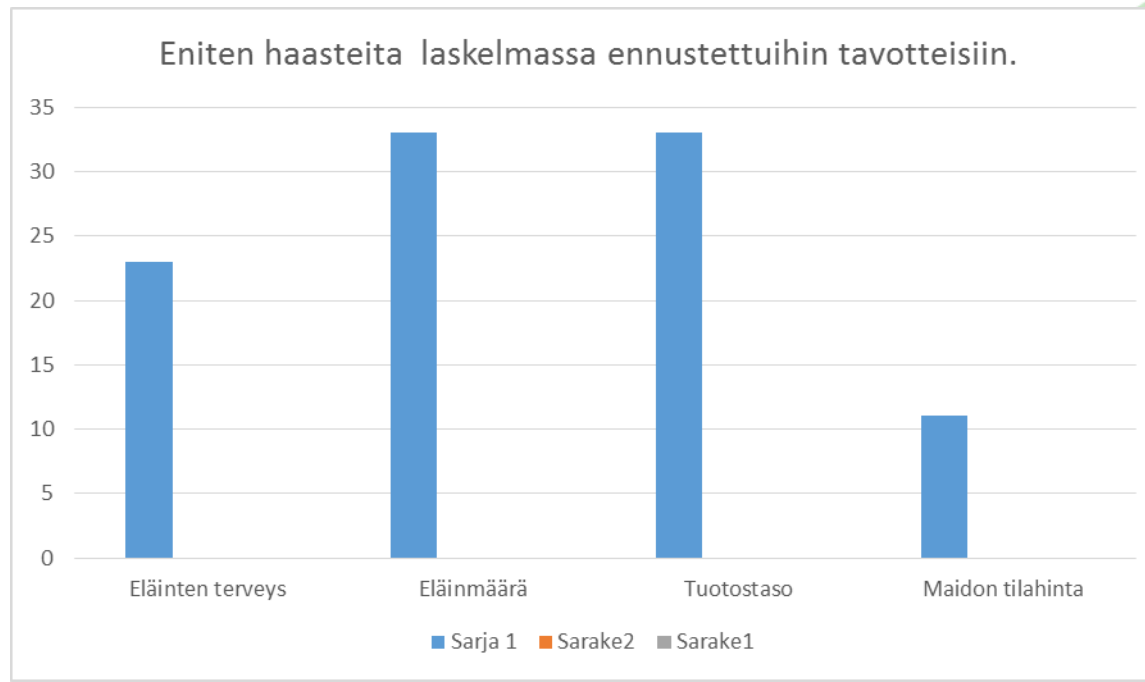

Tulokset:

Tuotannon ylös ajon haasteet:

Vaikka haastateltavilla tiloilla sujuikin hyvin, niin seuraavissa koettiin haasteita.

- Tuotostasoon vaikutti monella tilalla eläinmäärän suunnitelmaa hitaampi nosto ja eläinterveys. Sorkkaongelmia oli muutamilla tiloilla.
- Maidon hinnan muutos johtui pitoisuuksien laskusta, ei yleisestä hinnan laskusta.

Tulokset:

Onnistumisien syyt:

- Riittävän aikainen valmistautuminen (2-3 vuotta), oikea-aikainen rakennusajankohta (hankinnat)
- Laskelmien realistisuus ja riittävät pelivarat
- Oman työn osuus (maanrakennus)
- Urakkamuoto omien edellytysten mukaan
- Hyvä rakennus/kirvesmiesporukka

Talouden -ja tuotannon seurantaväline :

-Apuväline talouden hallintaan investoinnin näkökulmasta. Toimii rakentamisaikaisena ja sen jälkeisenä talouden seurantavälineenä.

Talouden -ja tuotannon

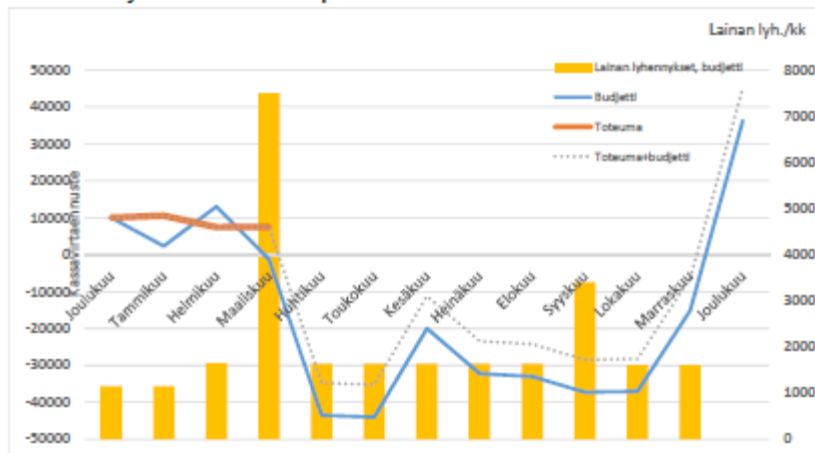
seurantaväline :

- Pohja-aineistona toimii budjetointiaineisto.
- Helpottaa kuukausitason hahmottamista.
- Rahoittajat arvostavat.

PRO
Agria

Talous- ja tuotantoraportti

Tammikuu-Maaliskuu 2017

Tunnuskuviot	BUD	TOT	ERO B	ED. V	ERO. E
Tulot					
Maito te	30,3	29,4	-0,9	28,4	0,9
Liha te	2,2	3,5	1,3	2,7	0,8
Tuet te	6,4	6,6	0,2	5,8	0,8
Menot					
Ostorehukulut te	-6,6	-4,6	2,0	-6,7	2,2
Palkkamenot te	-6,1	-7,8	-1,8	-7,2	-0,6
Kon. Kunossapito te	-2,5	-1,7	0,8	-1,2	-0,5
Ulkopuoliset palvelut te	-0,8	-2,4	-1,5	-1,6	-0,7
Lainojen lyh. te	-3,9	-3,4	0,6	-2,8	-0,6
Lainojen nostot te	0,0	27,7	27,7	0,0	27,7
Lainojen korot te	-0,6	-0,3	0,2	-0,4	0,1
Verot te	-2,0	-5,1	-3,0	-2,4	-2,7
Metsätalouden tulot te	0,0	5,4	5,4	0,0	5,4
UUOSI ENNUSTE	BUD	BUD+	ERO	ED.	ERO. E
Tulot yhteensä te	171,0	172,8	1,7	173,8	-1,0
Menot yhteensä te	122,9	121,4	-1,5	130,6	-9,2
Käyttökate te	48,1	51,4	3,3	43,2	8,2
Menot/liikevaihto enn.	0,72	0,70	-0,02	0,75	-0,03
Lyhennykset/liik. enn.	0,16	0,15	0,00	0,12	0,03

Kommentit:	BUD	TOT	ERO B	ED. V	ERO. E
Koneinvestoinnit	3,0	7,0	-4,0	9,0	-2,0
Rakennusinvestoinnit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut investoinnit	17,0	21,0	-3,0	0,0	-21,0
Yks. käyttö te	-13,0	-15,0	-2,0	-11,0	2,0

Maakunnallinen investointinäkymä

Selvitystyön tavoite

- Tarkentaa kokonaisnäkemys Pohjois-Savon maitotilojen perusmaatalouden investoinneista ja maidontuotannosta lähivuosina
- Arvioida maidontuotannon kehittymistä myös alueellisesti
- Tunnistaa myös tilakokoluokittaisia erityispiirteitä ja haarukoida niihin liittyviä ratkaisuehdotuksia
- Työ liittyi rahoituspäätöksessä hyväksytyn hankesuunnitelman kohtaan: ” muodostetaan koko maakunnan investointinäkemys/suunnitelma (investointien lukumäärä, kokonaissummat ja alueellisuus)”

Maaseutuohjelma 2014-2020

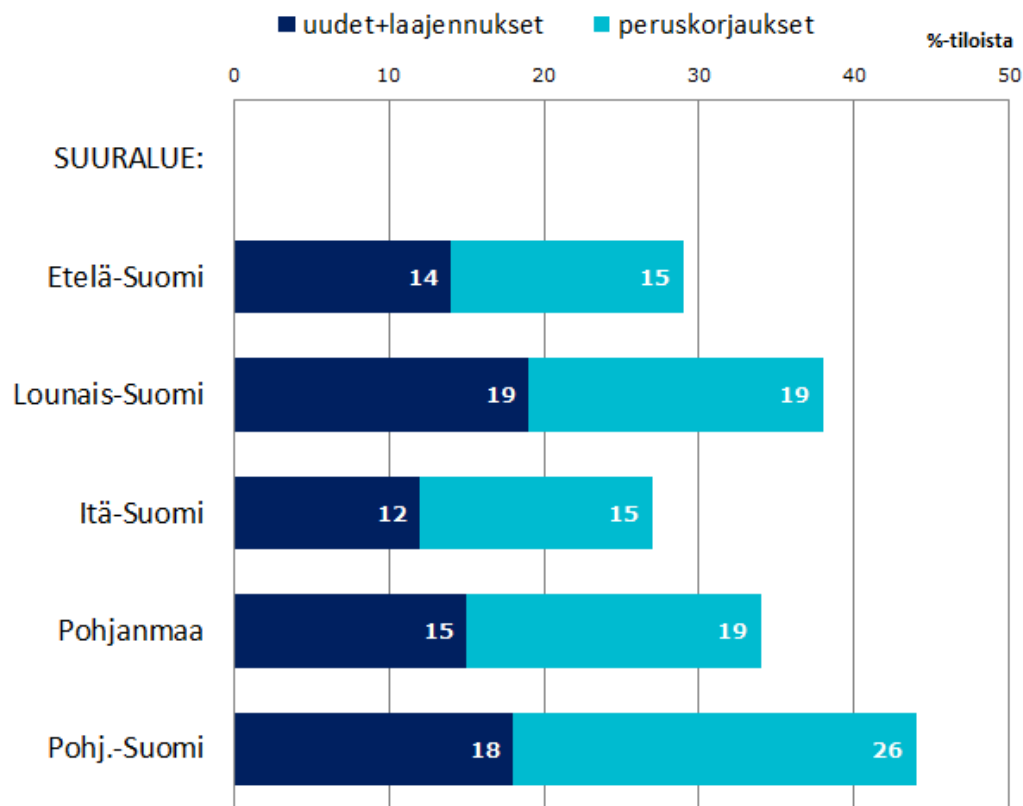
- Tavoite:
 - uudet navetat 15 kpl/vuosi
 - peruskorjaukset 20 kpl/vuosi
- Toteutuneet navettainvestoinnit P-S 2015-2017:

	2015		2016		2017	
	uudet	perusk.	uudet	perusk.	uudet	perusk.
navetat, kpl	4	5	9	9	10	16

Vaikka Itä-Suomi on vahva maitoalue, investointihalukkuus on jopa kaikkein vähäisintä

Toteuttajana KANTAR TNS / Suomen Gallup Elintarviketieto 2016

Tuotantorakennusinvestointi suunnitteilla

Navettainvestointisuunnitelmat vuosille 2017-2021 koko maassa

Toteuttajana KANTAR TNS / Suomen Gallup Elintarviketieto 2016

INVESTOINTISUUNNITELMAT /UUDET JA LAAJENNUKSET

MAITOTILAT

lypsylehmiä kpl/tila (nykyinen)	SUUNNITTELEE INVESTOINTIA		INVESTOINNIN KOKO		KASVU, LEHMÄPAIKKOJA			INVESTOINNIN SUURUUS		
	% - tiloista	tiloja kpl	lehmiä nyt kpl/tila	invest. jälkeen kpl/tila	kpl/tila	yht. kpl	yht. %	€/tila	yht. milj. €	%
alle 30	6	245	22	42	20	4900	10	296000	73	13
30 - 59	22	465	38	70	32	14880	31	435000	202	36
60 - 125	30	325	73	124	51	16575	34	508000	165	29
125+	49	115	182	285	103	11845	25	1061000	122	22
KAIKKI	15	1150	58	100	42	48300	100	496200	570	100

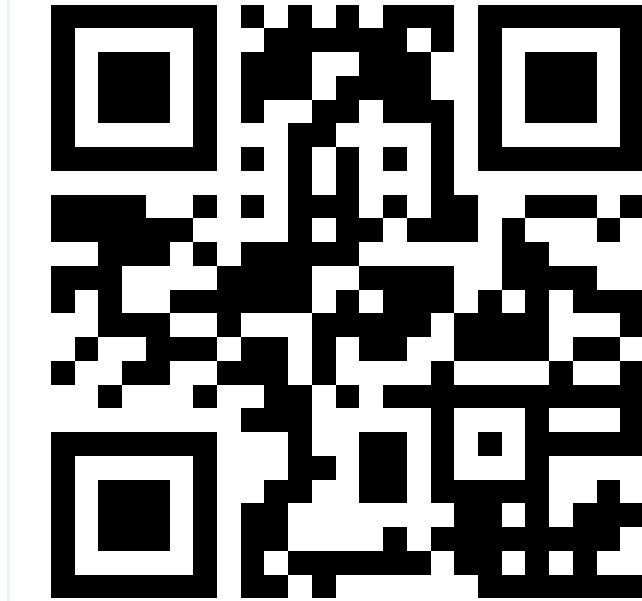
Yhteenveto tutkimuksista

- Noin puolet maitotiloista suunnittelee jatkavansa maidontuotantoa vuoteen 2022
- Luopujat (2016-22) tuottavat yli kolmanneksen nykyisestä maitomäärästä.
- Yli 90 % jatkavista tavoittelee lehmien keskituotosten nostoa, tavoite on noin 9 % nykyisestä. Tavoitteeseen pyritään eläinainesta kehittämällä, jalostuksella, karsinnalla sekä rehujen laadulla
- Keskilehmäluku nousee nykyisestä 37 lehmästä 70 lehmään vuoteen 2022 mennessä Lypsylehmämäärän ennakoitaan vähenevän koko maassa 9 %
- Suunnitelmien toteutuessa maidontuotanto vähenisi 2 % lähivuosina mutta palautuisi 2022 lähelle nykytasoa
- Pihattojen osuus kasvaa 28 % -> 57 %. Parsinavetoissa on nykyisin lähes puolet lehmistä mutta vuonna 2022 alle viidennes.

Maitotilan investointipolku:

-Apuväline investoinnin hallintaan

<http://bit.ly/2DgScmL>

PRO
Agria

Omia havaintoja investoinneista:

Suurimmat esteet investointiin:

- Rahoituksen saanti, pellon riittävyys, yleinen epävarmuus.**
- Liian kalliit investointikustannukset**
- Kustannusylitykset suhteessa hyväksyttäviin kustannuksiin.**

Tilojen haasteita:

- Nuorilla viljelijöillä lainaa tilakaupoista.
- Vakuusvaje uusiin lainoihin.
- Entisten sukupolvien korjausvelka.
- Alueellisesti pulaa pellostasta.
- Lähtökohtaisesti heikko kannattavuus
- Jatkajan puuttuminen
- Osaavan työvoiman saanti
- Johtamistaidot / edellytykset isossa kokoluokassa puutteelliset.

Tilojen mahdollisuudet:

- Kehittävät tilat valmiimpia tekemään uusia ratkaisuja.
- Peltojen hinnat jo lähteneet laskuun.
- Kannattavuuden parantaminen ja työn tehostaminen
- Tilan arvon ylläpitäminen
- Isommat yksiköt mahdollistavat vakituisen työsuhteen palkollisille
- Neuvonnan ja asiantuntijoiden käyttö, sekä tiettyjen asioiden ulkoistaminen/opettelu.

Hyvää seminaaria!

